Бондаренко Олена Андріївна,
завідувачка лабораторії-центру зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти комунального навчального закладу «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради».

Модельна навчальна програма «Географія 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Запотоцький С.П, та інші.), наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11.04.2022 № 324)

7 клас
Географія
Тест №1. «Вступ. Материки, континенти, частини світу. Океани. Фізична карта світу.»
Варіант 1
Початковий та середній рівні
Завдання 1-4 із вибором ОДНІЄЇ правильної відповіді

1. Укажіть найвологіший материк світу.
А Африка
Б Південна Америка
В Північна Америка
Г Євразія
Д Австралія
Е Антарктида

2. Оберіть материк, який повністю омивається водами океанів.
А Африка
Б Австралія
В Південна Америка
Г Євразія

3. Упізнайте географічний термін за описом: «Витягнутий виступ берегової лінії у бік моря, річки чи озера».
А перешийок
Б мис
В протока
Г суходіл

4. Упізнайте океан за характеристикою: «Площа океану більша за розміри всієї суші нашої планети. У ньому знаходиться близько 20000 островів різного розміру».
А Атлантичний
Б Північний Льодовитий
В Тихий
Г Індійський
Д Південний

5. Оберіть УСІ материки, які повністю або частково розташовані в Південній півкулі.
А Африка
Б Антарктида
В Північна Америка
Г Австралія
Д Євразія
Е Південна Америка

6. Увідповідніть океани і їх характеристики.

	Океан		*Характеристика*
1	Атлантичний	А	Найглибший океан
2	Тихий	Б	Омиває східне узбережжя Америки
3	Індійський	В	Омиває західне узбережжя Австралії

7. Установіть послідовність материків за площею у порядку зростання.

А Африка
Б Південна Америка
В Північна Америка
Г Євразія
Д Австралія
Е Антарктида

1	2	3	4	5	6

8. Упізнайте дослідника за описом експедиції і портретом.

Науковий результат експедиції був грандіозним: мореплавці вирушили на захід, а повернулись зі сходу. Цим було незаперечно доведено, що Земля має кулясту форму, а Світовий океан – це єдине ціле. Тільки через 60 років англієць Френсіс Дрейк здійснив другу подібну подорож.

Достатній рівень

9. Розв'яжіть задачу.

Учені підрахували, що вітер щорічно забирає з кожного кілометра берегової лінії Антарктиди в океан близько 2 млн тонн снігу. Знайдіть добову масу снігу, яку втрачає Антарктида з кожного кілометра берегової лінії у високосний рік. *(Відповідь запишіть тільки числом, округливши до цілого).*

10. Розв'яжіть задачу.

Не так давно вважалося, що Ніл – найдовша річка на Землі. Але вчені знайшли витік Амазонки, точно поміряли довжину річки і зафіксували 6992 кілометри. Виявилося, що Амазонка на 139 кілометрів довша за Ніл. Ніл же залишається найдовшою річкою Африки. Визначте довжину Ніла. *(Відповідь запишіть тільки числом у км.)*

11. Розв'яжіть задачу.

За даними дослідницького центру Pew, ШІ завдає шкоду навколишньому середовищу, оскільки чат-боти використовують величезну кількість енергії. Так, для написання одного листа на 100 слів ChatGPT потребує 519 мл води для охолодження. Скільки води буде використано, якщо таких звернень зробить четверта частина населення України (орієнтовна кількість населення станом на 2025 рік 40712 осіб)? *(Відповідь запишіть тільки числом у мл.)*

Високий рівень

12. За фізичною картою Африки обчисліть за допомогою градусної сітки протяжність материка з Пн на Пд по 20° сх.д. у градусах і кілометрах. (1° = 111 км.) *(Відповідь запишіть тільки числами через крапку з комою з пробілом.)*

Градуси	Км

13. Прочитайте текст і виконайте завдання.

Води океану займають дві третини поверхні Землі майже чотирьохкілометровим шаром. Води всіх річок складають 5% від маси води океану. Океан – колиска життя на Землі і домівка половини існуючих нині типів організмів. Приблизна маса всієї риби, що живе в океані, складає 1 млрд. тонн, а це лише одна тридцять шоста частина всієї біомаси океану. Але до чого ж не розумно обходиться людина з цим безцінним скарбом – океаном.

Для океану, так як і для атмосфери, найбільшу загрозу нині становить забруднення відходами людської діяльності або, інакше кажучи, його швидке отруєння. Багато вчених розглядають океан як добре збалансований єдиний організм, який має механізми захисту своєї температури, хімічного захисту та живих систем. Забруднення блокує діяльність цих механізмів, що призводить до різких кліматичних коливань, які порушують природні ритми життя водних і наземних організмів, призводять до загибелі морських тварин, рослин і мікроорганізмів та в кінцевому рахунку завдають шкоди самій людині.

Відомий норвезький мандрівник Тур Хеєрдал зазначав, що океан за 20 років (1950 – 1970) перетворився на смітник: "Ми обганяли пластикові посудини, вироби з нейлону, пусті бляшанки, пляшки та консервні банки. Проте особливо кидався в очі мазут". Нафта та нафтопродукти є на сьогоднішній день найпоширенішим і найнебезпечнішим джерелом забруднення. Основна причина – катастрофи судноплавства. Лише за 10 років минулого століття зареєстровано більше 250 аварій танкерів, в результаті чого по поверхні океану розлилось 430 тисяч тонн нафти. Крім того не менше забруднюється океан при видобутку нафти з океанського дна. У 1977 році мав місце інцидент у Північному морі: на одній з бурових платформ зненацька забив фонтан нафти, його висота досягала 60 метрів, а щодобове надходження нафти в океан досягало 6 тисяч тонн.

Але разом з нафтопродуктами в океан буквально виливаються сотні тонн ртуті, міді, свинцю, з'єднань, які входять до складу побутових відходів та тих хімічних речовин, які використовуються в сільському господарстві. Скид відходів призвів до масової загибелі мешканців океану. Відомий дослідник підводних глибин Жак Ів Кусто, повернувшись після довгого мандрування по трьох океанах, у своїй статті "Океан – на шляху до смерті" писав, що за 20 років життя скоротилось на 40%, а за 50 років назавжди зникло не менше 1500 морських тварин (1970 рік).

13.1. Визначте ВСІ правильні твердження, занотовані в тексті.
А Найпоширеніша причина забруднення океану сьогодні є катастрофи судноплавства.
Б Забруднення океану не впливають на зміни клімату.
В Відходи людської діяльності сприяють розвитку живих організмів океану.
Г Забруднення океану порушує природні ритми життя водних і наземних організмів.
Д Хімічні речовини, які використовуються в сільському господарстві, потрапляють в океанічні води.

13.2. Визначте біомасу океану.
А 30 млрд. тонн
Б 32 млрд. тонн
В 36 млрд. тонн
Г 46 млрд. тонн

13.3. Укажіть ТРИ вислови, які ідейно найбільш наближені до тексту.
А У природи чисте серце. *Х. Огума*
Б Ми отримали у спадок несказанно прекрасний сад, але наша біда в тім, що ми погані садівники. *Д. Дарелл*
В Коли висохне останнє дерево і помре остання тварина, ви зрозумієте, що у Всевишнього для вас немає іншої Землі. *Б.Д. Орлі*
Г Крапля води для спраглого коштує більше, ніж мішок із золотом.
Д Збережіть те, на що заслуговують наші діти.
Е Чого хвилюються народи І люди замишляють зло? Хто їм сказав: «Вінець природи»? Хіба для них її чоло? *Л. Костенко*

Відповіді

Початковий і середній рівні								Достатній рівень			*Високий рівень*	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Б	Б	Б	В	А, Б, Г, Е	1-Б 2-А 3-В	1-Д 2-Е 3-Б 4-В 5-А 6-Г	Фернан Магеллан	5464	6853	5282382	65; 7215	1.А,Г,Д 2.Б 3.Б,В,Д

Варіант 2
Початковий та середній рівні
Завдання 1-4 із вибором ОДНІЄЇ правильної відповіді
1. Укажіть материк, на якому розташована найвища гора світу.
А Африка
Б Австралія
В Антарктида

Г Євразія

2. Оберіть материк, який повністю омивається водами океанів.
А Африка
Б Північна Америка
В Антарктида
Г Євразія

3. Упізнайте географічний термін за описом: «Вузька смуга землі, яка обмежена з двох боків водою і сполучає між собою дві частини суходолу».
А перешийок
Б мис
В архіпелаг
Г острів

4. Упізнайте материк за характеристикою: «Материк повністю розташований у південній півкулі та не має постійного населення».
А Австралія
Б Антарктида
В Африка
Г Південна Америка

5. Укажіть УСІ материки, які мають спільні кордони.
А Африка та Євразія
Б Австралія та Антарктида
В Північна та Південна Америка
Г Євразія та Північна Америка

6. Увідповідніть материки і їхні найвищі точки.

	Материк		*Вершина*
1	Африка	А	Еверест
2	Євразія	Б	Аконкаґуа
3	Південна Америка	В	Кіліманджаро

7. Установіть послідовність океанів за зайнятою площею у порядку зростання.
А Атлантичний
Б Північний Льодовитий
В Тихий
Г Індійський
Д Південний

1	2	3	4	5

8. Упізнайте дослідника за описом експедиції і портретом.
Цей материк був відкритий у 1492 р. Дослідник навіть не здогадувався, що знайшов не західний шлях до Індії, а новий материк. Думку про те, що він відкрив нові землі, уперше висловив італійський мандрівник Америго Віспуччі, на честь кого й назвали цю частину світу. Він у 1499-1502 рр. брав участь у кількох експедиціях до Нового Світу.

Достатній рівень

9. Розв'яжіть задачу.

Учені підрахували, що вітер щорічно забирає з кожного кілометра берегової лінії Антарктиди в океан близько 2 млн тонн снігу. Знайдіть добову масу снігу, яку втрачає Антарктида з кожного кілометра берегової лінії у звичайний рік. *(Відповідь запишіть тільки числом, округливши до цілого).*

10. Розв'яжіть задачу.

Не так давно вважалося, що Ніл – найдовша річка на Землі. Але вчені знайшли витік Амазонки, точно поміряли довжину річки, і виявилося, що Амазонка на 139 кілометрів довша. Ніл же є найдовшою річкою Африки, від витоку до гирла він тягнеться на 6853 кілометри. Визначте довжину Амазонки. *(Відповідь запишіть тільки числом у км.)*

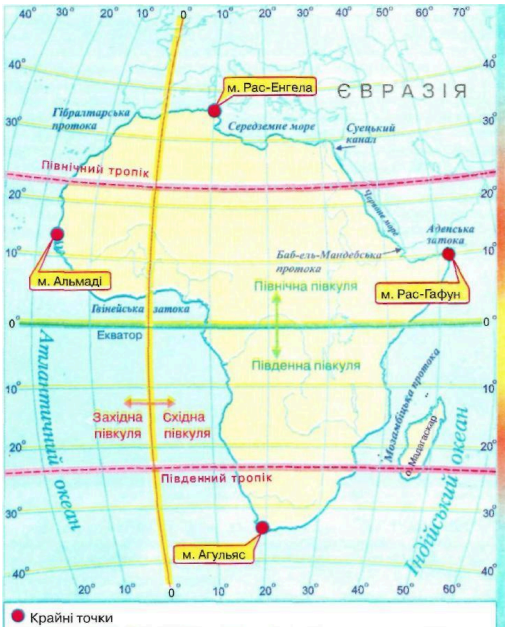
11. Розв'яжіть задачу.

За даними дослідницького центру Pew, ШІ завдає шкоду навколишньому середовищу, оскільки чат-боти використовують величезну кількість енергії. Так, для написання одного листа на 100 слів ChatGPT потребує 519 мл води для охолодження. Скільки води буде використано, якщо таких звернень зробить 50% населення України (орієнтовна кількість населення станом на 2025 рік 40712 осіб)? *(Відповідь запишіть тільки числом у мл.)*

Високий рівень

12. За фізичною картою Африки обчисліть за допомогою градусної сітки протяжність материка із Зх на Сх по 10° пн.ш. у градусах і кілометрах. (1° = 109,6 км.) *(Відповідь запишіть тільки числами через крапку з комою з пробілом.)*

Градуси	Км

13. Прочитайте текст і виконайте завдання.

Води океану займають дві третини поверхні Землі майже чотирьохкілометровим шаром. Води всіх річок складають 5% від маси води океану. Океан – колиска життя на Землі і домівка половини існуючих нині типів організмів. Приблизна маса всієї риби, що живе в океані, складає 1 млрд. тонн, а це лише одна тридцять шоста частина всієї біомаси океану. Але до чого ж не розумно обходиться людина з цим безцінним скарбом – океаном.

Для океану, так як і для атмосфери, найбільшу загрозу нині становить забруднення відходами людської діяльності або, інакше кажучи, його швидке отруєння. Багато вчених розглядають океан як добре збалансований єдиний організм, який має механізми захисту своєї температури, хімічного захисту та живих систем. Забруднення блокує діяльність цих механізмів, що призводить до різких кліматичних коливань, які порушують природні ритми життя водних і наземних організмів, призводять до загибелі морських тварин, рослин і мікроорганізмів та в кінцевому рахунку завдають шкоди самій людині.

Відомий норвезький мандрівник Тур Хеєрдал зазначав, що океан за 20 років (1950 – 1970) перетворився на смітник: "Ми обганяли пластикові посудини, вироби з нейлону, пусті бляшанки, пляшки та консервні банки. Проте особливо кидався в очі мазут". Нафта та нафтопродукти є на сьогоднішній день найпоширенішим і найнебезпечнішим джерелом забруднення. Основна причина – катастрофи судноплавства. Лише за 10 років минулого століття зареєстровано більше 250 аварій танкерів, в результаті чого по поверхні океану розлилось 430 тисяч тонн нафти. Крім того не менше забруднюється океан при видобутку нафти з океанського дна. У 1977 році мав місце інцидент у Північному морі: на одній з бурових платформ зненацька забив фонтан нафти, його висота досягала 60 метрів, а щодобове надходження нафти в океан досягало 6 тисяч тонн.

Але разом з нафтопродуктами в океан буквально виливаються сотні тонн ртуті, міді, свинцю, з'єднань, які входять до складу побутових відходів та тих хімічних речовин, які використовуються в сільському господарстві. Скид відходів призвів до масової загибелі мешканців океану. Відомий дослідник підводних глибин Жак Ів Кусто, повернувшись після довгого мандрування по трьох океанах, у своїй статті "Океан – на шляху до смерті" писав, що за 20 років життя скоротилось на 40%, а за 50 років назавжди зникло не менше 1500 морських тварин (1970 рік).

13.1. Визначте ВСІ правильні твердження, занотовані в тексті.

А Забруднення океану не впливає на атмосферу.
Б Різкі зміни клімату відбуваються через забруднення океану.
В Відходи людської діяльності сприяють розвитку живих організмів океану.
Г Побутові відходи потрапляють в океанічні води разом із нафтопродуктами.
Д Половина існуючих живих організмів планети Земля живуть в океані.

13.2. Визначте площу води океану.

А 360 044 664 кв.км
Б 340 066 667 кв.км
В 306 340 670 кв.км
Г 300 640 370 кв.км

13.3. Укажіть ТРИ вислови, які ідейно найбільш наближені до тексту.

А Раніше природа лякала людину, а тепер людина лякає природу. *Ж. І. Кусто*
Б У природи-матері немає нічого некорисного. *М. Монтень*
В Люби природу не як символ душі своєї, люби природу не для себе, люби для неї. *М. Рильський*

Г Краса природи – це одне з джерел, що живить доброту, сердечність і любов. *В.О. Сухомлинський*
Д Світ не ідеальний, але ми в силах зробити його краще!
Е Немилосердна наша мати природа краще знає про те, що нам корисно. *Г. Сковорода*

Відповіді

Початковий і середній рівні								Достатній рівень			Високий рівень	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Г	В	А	Б	А,В	1-В 2-А 3-Б	1-Б 2-Д 3-Г 4-А 5-В	Христофор Колумб	5480	6992	10564764	67; 7343,2	1.Б,Г,Д 2.Б 3.А,В,Д

Використані джерела

1. Антропогенний вплив на світовий океан. URL: https://osvita.ua/vnz/reports/ecology/21064/
2. Екологічне підприємство Рада. URL: https://www.facebook.com/environmentalSPERADA/posts/
3. За нас ніхто планету не врятує… URL: https://library.nung.edu.ua/za-nas-niikhto-planetu-ne-vryatuie%E2%80%A6.html
4. Ігри на уроках географії. URL: https://naurok.com.ua/igri-na-urokah-geografi-92068.html
5. Семенюк Т. Для написання одного листа ChatGPT потребує пляшки води: які ризики це створює. URL : https://thepage.ua/ua/news/chatgpt-potrebuye-plyashki-vodi-dlya-napisannya-odnogo-lista-yaki-riziki
6. Спільнота. 7 клас. Географія. Материки. URL: https://wordwall.net/uk-ua/community/7-%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D1%81/%D0%B3%D0%B5%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F/%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%B8